

**A Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület
elnökségének beszámolója az egyesület tevékenységéről
(2006-2009)**

Tisztelt Közgyűlés!

Legutóbb tisztújító közgyűlést 2006. november 14-én tartottunk. Alapszabályunk szerint négyévenként választással kell megújítani egyesületünk vezető testületeit. Ez évi február 15-ei elnökségi ülés határozata alapján hívtuk össze a mostani közgyűlést, a meghívóban javasolt napirenddel.

Egyesületünk életében a tisztújító közgyűlést megelőző időszak mindig a számvetés és a jövőtervezés periódusa. Az igényes pedagógusra jellemző önvizsgálat szigorúságával kell megállapítanunk tevékenységünk értékelését. Az elnökség eredményesnek minősíti egyesületünk tevékenységét azzal, hogy nem volt könnyű a tervezett feladatok megvalósítása. Az elnökség a tagjainkat méltán megillető köszönete kifejezése mellett a felelősségtudatnak is hangot kíván adni. Tudatában vagyunk annak, mire vállalkoztunk. Lelkiismeretes tagjaink önzetlenül, más elfoglaltságuk mellett is törekedtek egy-egy feladathoz kapcsolódó tevékenységüket színvonalasan végezni. Éppen ezért kívánjuk hangsúlyozni, hogy akik egyesületünk soraiba léptek, a felelősség tudatában vállalták a tagságot és az ezzel járó munkát. Okunk van erre felhívni a figyelmet, amikor a bevezető gondolataink sorába állítjuk az erkölcsi felelősség kérdését.

Egyesületi tevékenységünk tengelyében *arcképcsarnok* sorozatunk köteteinek évenkénti megjelentetése állt. Ez a sorozat egyesületi tevékenységünk hajtó erejét képezi, s a kedvező vélemények és a nem apadó igények alapján úgy látjuk, tevékenységünk fő sodrába továbbra is ezt a formát szükséges megtartani. A beszámolási időszakban 409 arcképvázlat került ki 246 szerző keze alól, ebből egyesületi tag 41 (!). Ezen adatok is igazolják, hogy cselekvésben is megnyilvánuló jelentős társadalmi érdeklődés mutatkozik tevékenységünk iránt. Eddig minden évben sikerült megteremteni sorozatunk anyagi és szellemi feltételeit.¹

Rendezvényeink sorában érzelmi, hangulati hatása miatt is megkülönböztetett jelentősége van *emlékülségeink*nek. Ezek sorából kiemelhető a Balmazújvárosban Csige Józsefre emlékező rendezvényünk. A helyi TV, újság tájékoztatást adott a város életében kiemelkedő eseményről. Tisztetség, becsület, hűség, hitelesség, közösség, lelkesedés, alázat, lelkiismeretesség, bölcsesség, kötelességtudat – idézi cikkében Tarsai Ilona az emlékezés során kibontakozó értékeket. A fiatalok által bemutatott műsor végén levonja a tanulságot: „úgy érzem, egy kicsivel több vagyok, mint tegnap voltam.”

Az iskola valós problémáinak feltárása és jelzése korábban célrendszerünkön kívül maradt. Ezért módosítottuk alapszabályunkat 2005-ben, s a *mai iskola valós problémáinak* elemzését beemeltük célrendszerünkbe. Más intézményekkel társulva az iskolai agresszió problémáiról konferencia keretében próbáltunk helyzetképet adni, rangos szakember bevonásával. Szervezési nehézségek miatt nem sikerült elmélyült vitát nyitni ebben a kérdésben. Ezt a hiányosságot részben kompenzálta, és egyben sikernek könyvelhető el, hogy kezdeményezésünket a Derecske-Létavérsi Kistérség Pedagógiai Szakszolgálat átvette, és több helyen tartott rendezvényen érdemben foglalkozott e témával.

Hírlevelünk első száma 2006-ban jelent meg tájékoztató funkcióval. Elsősorban folyamatos szervezéssel kell biztosítani az évenkénti két szám megjelentetését.

Oktatási *intézmények történetének kutatása* tagságunk körében intenzíven kibontakozott. A kutatók sorát Király István nyitotta, s követte Kincses Gyula, Lengyel Mihály, Kakuci Géza és mások. Munkásságuk kiadványban jelent meg, annak színvonala megfelel a tudományos forráskiadványokkal szemben támasztott követelményeknek.

Az egyesület *taglétszáma*² 2007 óta lényegesen csökkent: 187-ről 124-re. Ennek oka sokrétű, külön elemzést igényel.

Örvendetes, hogy egyesületi életünk eseményei szaporodtak a beszámolási időszakban. Kötetlen beszélgetések, irodalmi délután, neveléstörténeti kirándulás mind-mind alkalmi voltak egymás jobb megismerésének, a kapcsolatok erősítésének.

Már a 2006-os közgyűlés vitájában is igény volt a fiatalítás, bár a statisztikai tények meglepő arányokat mutatnak. A fiatalok intenzívebb bevonására az elmúlt négy év alatt is voltak kísérletek, az ilyen irányú erőfeszítéseinket azonban a jövőben indokolt fokozni. Speciális rétegprogramok szervezésével vonzóbbá kell tenni tevékenységünket a fiatal pedagógusok számára.

Egyesületünk, elsősorban kiadványaink révén, figyelmet és elismerést vívott ki határainkon túl is, nem csak szakmai körökben, hanem társadalmi szinten is. Köszönhető ez annak a több száz szerzőnek, akik önként, önzetlenül írták az életutat bemutató, s a pedagógiai munkásságot méltató arcképeket. Nem ritkán ezek a névcikkiek pótolták azt az elismerést, amely méltán megillette volna még élő korokban egykori kollégánkat.

Egyesületünk valójában a szakmai és emberi értékek egyik képviselője is. A pedagógus értékek hordozója és közvetítője. Egyesületünk tevékenységének is betudható, hogy számos településen felerősödött a pedagógusok megbecsülésére irányuló önkormányzati és intézményi szándék. Emléktáblák állítása, díjak létesítése, iskolák és tantermek elnevezése szélesedő körben terjed.

Az elmúlt négyéves periódusban is segítő és támogató partnereink voltak az *önkormányzatok*. Külön is említést érdemel Hajdúszoboszló, Balmazújváros városok támogatása, és sokrétű segítségük. De nem hagyhatjuk köszönet nélkül három, Nábrád, Nagyar, Kisar szomszédos megyei kistélepülés támogatását sem.

Nagyrabecsüléssel fogadjuk a magánszemélyek anyagi támogatását. A legnagyobb tisztelettel köszönjük áldozatos támogatásukat, és meg kell találnunk a módját, hogy ennek írásos nyoma is legyen kiadványainkban.

Széles körűnek minősíthető egyesületünk kapcsolatrendszerre. Rendszeres és gyümölcsöző a kapcsolatunk a felsőoktatási intézményekkel, az MTA Területi Bizottságával, közoktatási intézményekkel.

Az elnökség a kapcsolatainak kiépítésében kezdeményezően lépett fel. Így pl. igyekezett az MPT megyei tagozatával együttműködő kapcsolatot kiépíteni. Ebben helyzeti előnyt jelent, hogy elnökségünk egyik tagja képviseli egyesületünket a MPT megyei tagozatában. Civil szervezetek országos szerveivel az elnök tart kapcsolatot.

Tevékenységünk javasolt iránya a következő időszakban:

1. A tapasztalat igazolta célrendszerünk helyességét, ennek figyelembe vételével szabjuk meg éves feladatainkat.
2. Az új elnökség tekintse át sorozatunk szervezési, szerkesztési tapasztalatait, s azokat hasznosítsa a legcélszerűbb formában.
3. Törekedjék az elnökség a mai iskolai élet egy-egy problémájának vitafórumokon való érdemi feltárására.
4. Szükségesnek látjuk folytatni az egyesületi tagság közösségé fejlesztését, kötetlen találkozások, tanulmányutak stb. szervezésével.

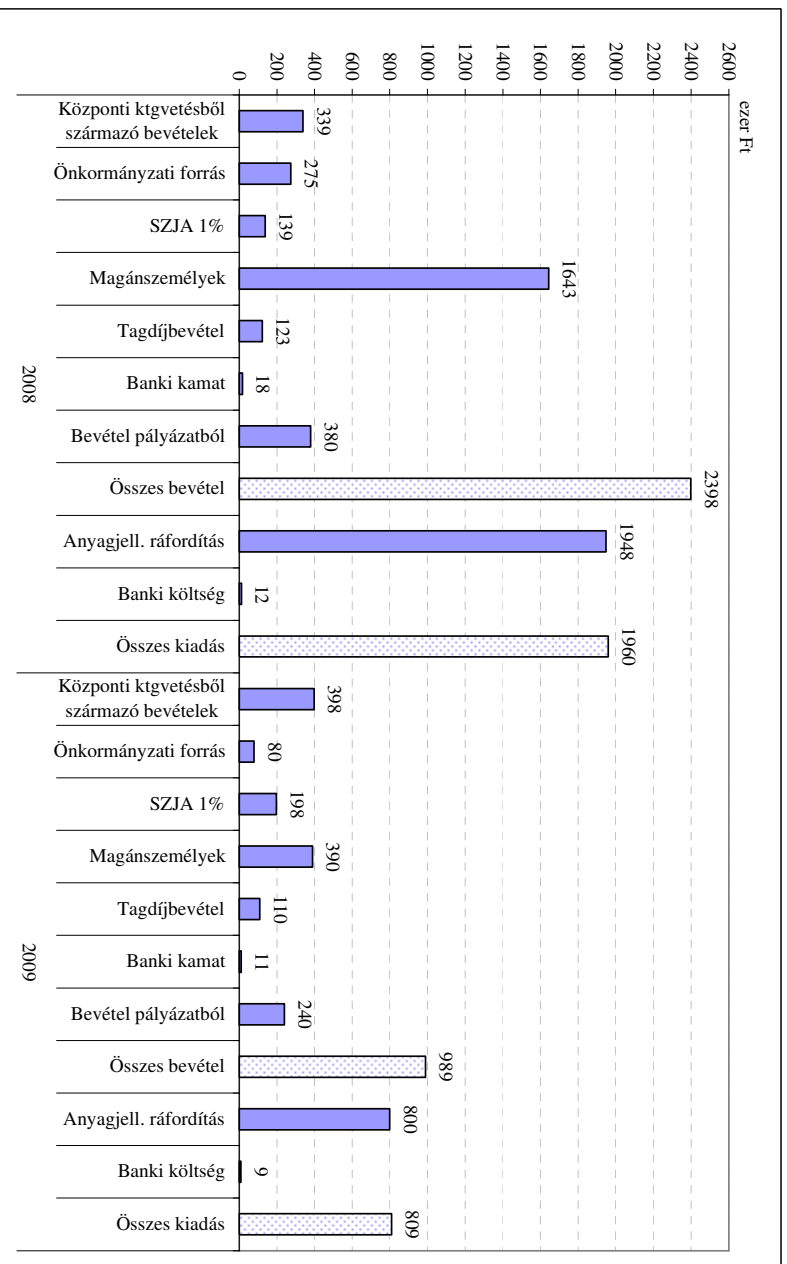
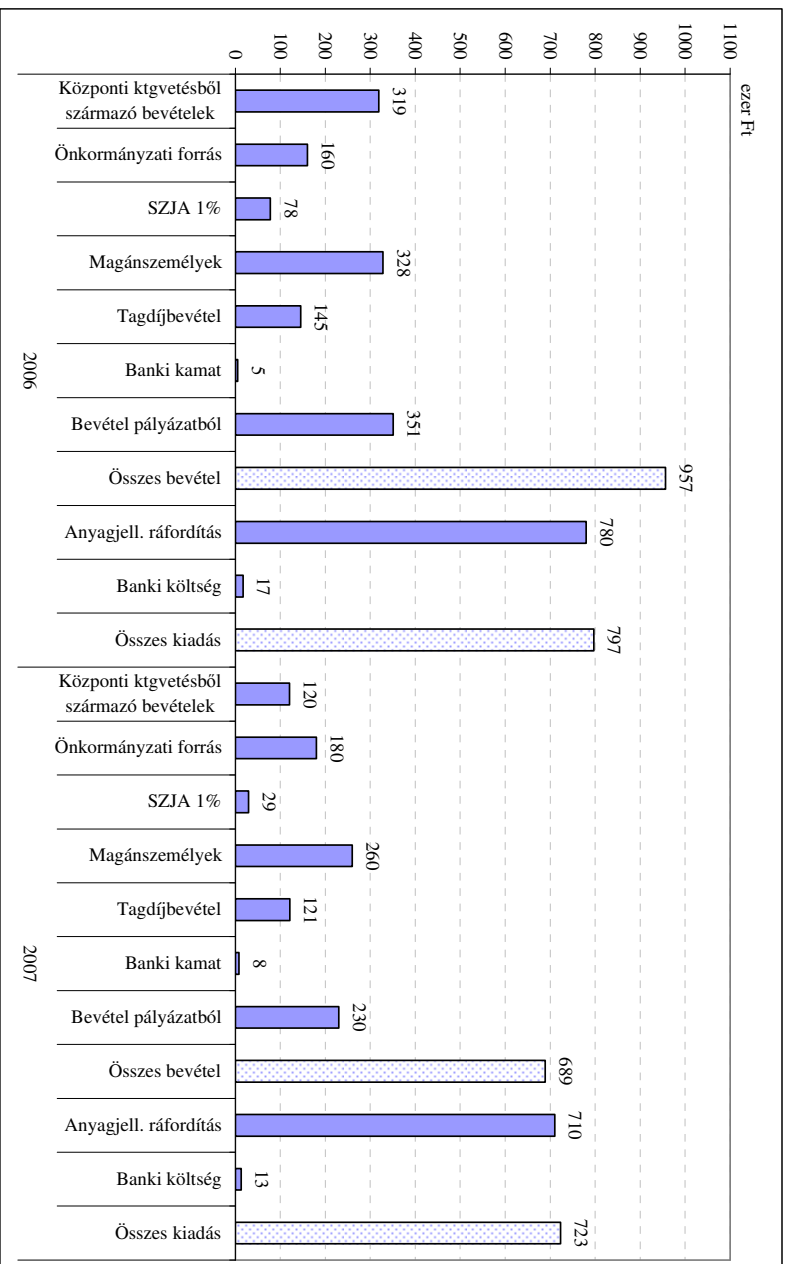
Az elnökség lemondása előtt köszönetét fejezi ki egyesületünk minden tagjának, és az egyesületünk tevékenységébe bekapcsolódó, támogató és segítő személyeknek.

Debrecen, 2010. február 15.

¹ Lásd a mellékelt diagramot

² Lásd a mellékelt diagramot

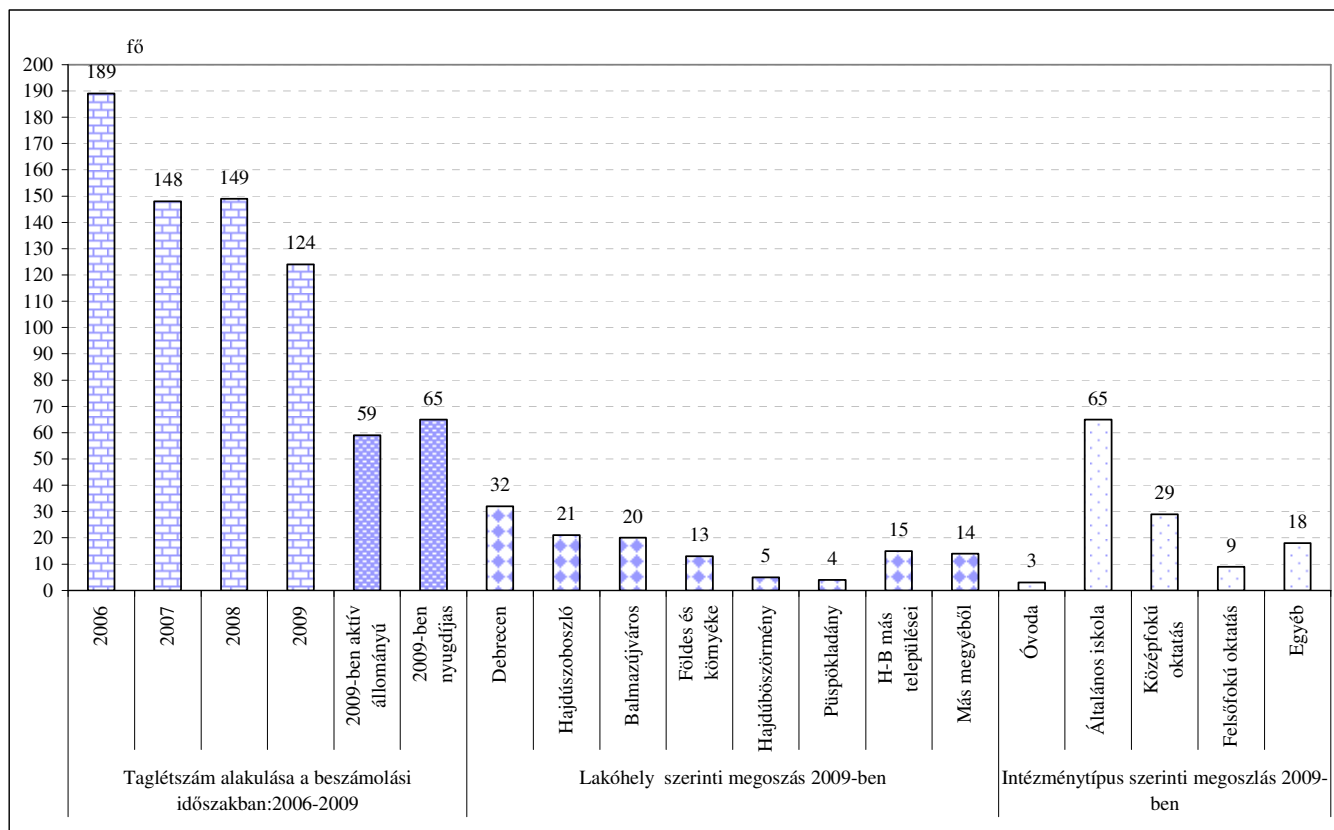
Az egyesület pénzforgalma 2006–2009 (bevétel–kiadás)

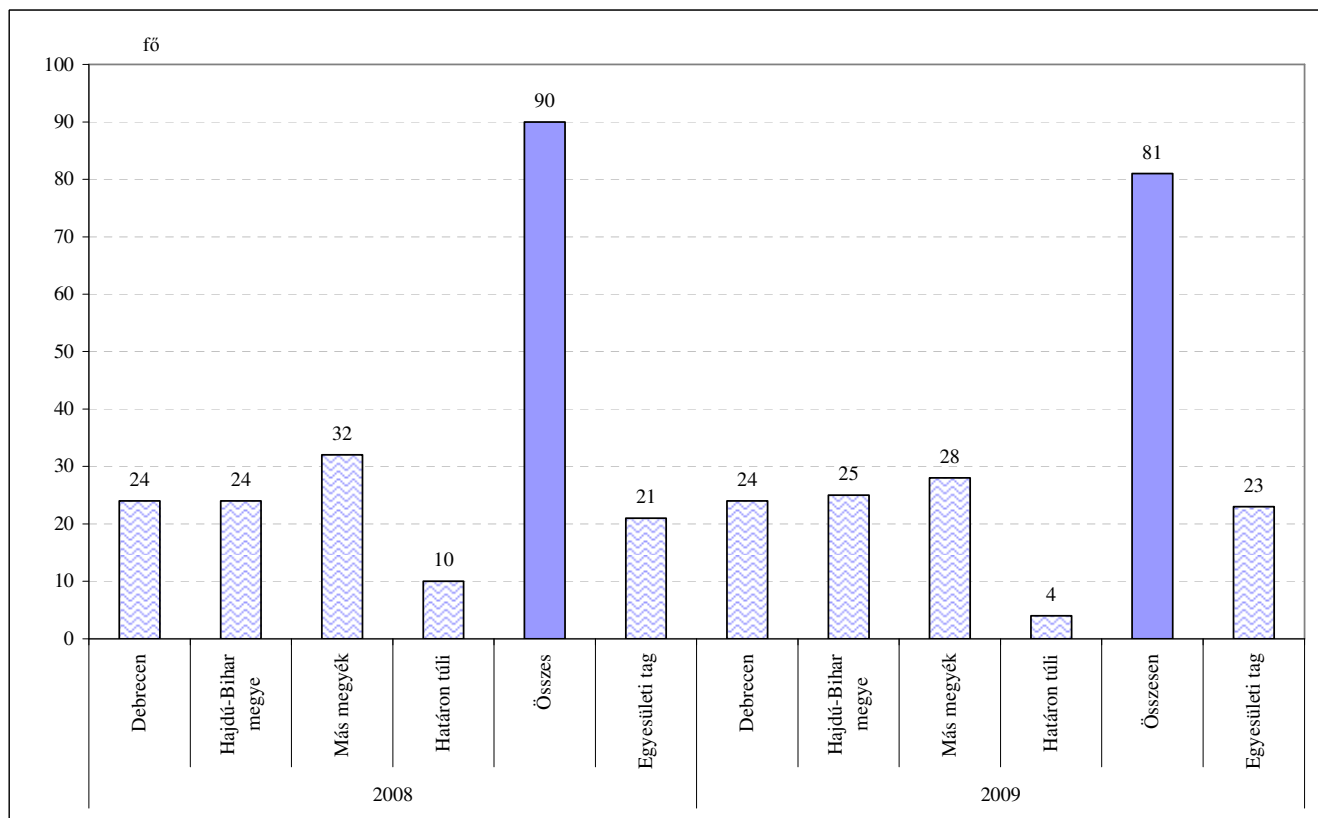
2009. december 31-i állapot szerint a Hajdú Takarékszövetkezetben és a házipénztárban rendelkezésünkre áll

folyószámlán 435 459 Ft,
 lekötött betétben 550 571 Ft,
 házipénztárban 67 865 Ft,
összesen: 1 053 895 Ft,

Kimutatás az egyesületi taglétszám alakulásáról és megoszlásáról (2006-2009)

Arcképvázlat szerzőinek földrajzi megoszlása (2006-2009)

Vélemények az egyesület tevékenységéről

A sorozat kötetei már több mint félezer arcképpel járultak hozzá annak a szellemi világnak a bemutatásához, mely pedagógusaink tevékenysége során alakult, és széles társadalmi kör életére volt és van mind a mai napig elevenen érzékelhető hatással.

Az Egyesület pedagógus életpályák bemutatásával kíván emléket állítani nagy hatású kollégáink életművének.

Látszólagos e feladat egyszerűsége, hiszen a pedagógus életművét emberi sorsok anyagában alkotja meg – a nevelő hatás az egyes emberek, tanítványok, kollégák életében fénylik fel, de az idő elmúltával, generációk haladtával fénye elhalványul. A legszebb, amit az utókor tehet, ha megőrökíti ezeket az életműveket, ha felmutatja és szellemi formában megőrzi azt a fényt, amelyet a nevelő élete során létrehozott. Az arcképek sorában ezért természetes módon jelenik meg a tények mellett az érzelem, az igazi kollegiális, baráti, tanár-diák kapcsolatok visszfénye, megmutatva mindenkor az embert is a szakmai életút tényei mögött.

Az arcképek egyben forrásául szolgálnak a hely- és tudománytörténeti munkáknak, gazdagítva intézmények, települések, családok önismeretét, erősítve azok identitását.

A múlt megismerése soha nem jelenthet múltba révedést, a múlt megismerése akkor értékes és akkor eleven, ha a jelen jobb megértését, a jövő formálását szolgálja.

Az Arcképcsarnok pedagógusi életpályák bemutatásával mindenkor példát is közvetít, bemutatva az elhivatottság, a szakmai, pedagógusi, emberi erények megvalósulásának számtalan mintáját, bátorítja a kortárs és a felnövekvő pedagógus nemzedékeket, hogy az elődök példája nyomán merjék megalkotni saját pályájuk nyomvonalát. Ezért nagyon fontos és értékes kezdeményezés az, hogy az egyesület gondoskodik a kiadvány eljuttatásáról a pedagógusképzéssel foglalkozó intézmények könyvtáráiba.

*Dr. Fenyő Imre
DE, Neveléstudományi Tanszék
&*

Köszönöm az alkalmat, hogy én is írhattam megemlékezést nagyszerű édesapámról. Jóleső érzés töltött el, hogy az ő küzdelmes életének rövid életrajzi írásban emléket állíthattam.

Régi vágyam teljesült és valósult meg, hogy a jelenkor zaklatott életű pedagógusai megismerhetik nagy elődeik válságos időkben, nehéz körülmények között végzett nemzetmentő munkásságát. A néptanítók a nemzet napszámosai kiváló emberek, a kisfalvak felemelői voltak.

Nagyon köszönöm, hogy az egyesület ezen sorozat elindításával szintén nemes és nagyszerű tettet hajtott végre. E könyvsorozat minden példánya el kell jusson minden iskolába, a nevelőszobák asztalán kell legyen, hogy minden nevelő kezében megforduljon. Lelkierőt fog nyújtani nehéz körülmények között végzett munkájukhoz.

Hálás köszönetemet fejezem ki azért a nagyszerű lehetőségért, hogy a sokszor agyonhallgatott egykori tanítók méltó megemlékezést kaphatnak, s ezzel előbbre vihetik a mai nevelői munkát.

*Dr. Márton Lászlóné
nyugdíjas tanító, Hajdúszoboszló
&*

Hálásan köszönöm, hogy lehetővé tették drága férjemről – ily módon is – a felejthetetlen megemlékezést.

Számomra pedig azt, hogy újra átélhettem a dolgos, eredményes munkában eltöltött 41 évünket.

*Fehér Istvánné
nyugdíjas tanító, Debrecen*

Életképek egyesületünk életéből

Előadás az iskolai agresszióról, 2007

Könyvbemutató és köszönet, 2008

Csige József emlékülés, Balmazújváros, 2008

Egri kirándulás, 2009